

Finansal ve Makro-Ekonomik Gelişmeler (1-5 Temmuz 2024)

Türkiye’de 1-5 Temmuz’da haftalık bazda öncü Asya borsaları karışık seyretti; ABD, Avrupa ve Türkiye yükseldi. Dolar endeksi DXY haftalık %0,9 düştü, Euro/Dolar %1,2 arttı, Dolar/TL %0,4 düştü. Türkiye’nin 2 yıl vadeli tahvil faizi 188 baz puan düşüşle %39,71 oldu. ABD 10 yıl vadeli tahvil faizi 12 baz puan düşüşle %4,28’e geriledi, spot ons altın haftalık %2,8 artışla 2392 \$, vadeli Brent petrol %0,2 artışla 86,54 \$ oldu. Türkiye’nin 5 yıl vadeli CDS risk primi 15 baz puan düşüşle 259 baz puana geriledi.

Türkiye’de Haziranda TÜFE aylık %1,6 (yıllık %71,6) artışla şaşırttı; açlık ve yoksulluk sınırı Haziranda aylık %5,6, İTO ücretliler geçinme endeksi %3,4, ENAG %4,5, Yi-ÜFE aylık %1,4 (yıllık %50,1) arttı. Türk-İş açlık ve yoksulluk sınırı Haziranda aylık %0,05 artışa yavaşlayarak sırasıyla 18.979 TL ve 61.820 TL oldu. Haziranda ihracat 18,6 milyar \$’a, ithalat 30,6 milyar \$’a düştü. İSO İmalat PMI (eşik 50) Haziranda Euro Bölgesindeki daralmaya paralel olarak 47,9’a geriledi. 28 Haziran haftasında brüt rezervler 143,1 milyar \$’a, swap hariç net rezervler 4,6 milyar \$’a geriledi. Haziranda nakit dengesi 431 milyar TL açık verdi, yılbaşından beri toplamda nakit açığı 1 trilyon TL oldu.

Haziranda JP Morgan Küresel İmalat PMI (eşik 50) 50,9’a, Hizmet PMI (eşik 50) 53,1’e geriledi. Toplamda Küresel mal ve hizmet üretimi, ülke içi siparişler, girdi maliyet ve çıktı fiyat artış hızı yavaşladı, yeni ihracat siparişleri düştü, istihdamda artış hızlandı.

BM gıda fiyat endeksi Haziran’da aylık bazda değişmedi, yıllık bazda %2,1 düştü.

ABD’de Haziranda tarım dışı istihdam artışı beklentilerin üzerinde gelse de aylık 206 bin kişiye yavaşladı, işsizlik oranı %4,1’e yükseldi, ortalama saatlik kazançlar yıllık %3,9’a yavaşladı. Zayıf işgücü verileriyle FED’in Eylülde faiz indirim ihtimali arttı.

5.Tem.24	Günlük Değişim	Haftalık Değişim	Aylık Değişim	5.07.2024
BIST100	-0.19%	1.91%	4.84%	10851.78
BIST30	-0.30%	2.55%	4.81%	11854.79
Dolar/TL	0.18%	-0.38%	1.17%	32.635
Euro/TL	0.37%	0.99%	1.00%	35.428
Euro/Dolar	0.26%	1.19%	-0.27%	1.0840
Dolar Endeksi (DXY)	-0.24%	-0.91%	0.43%	104.88
Gram Altın	1.68%	2.47%	2.18%	2507.47
Ons Altın (spot)	1.51%	2.81%	1.56%	2392.16
Brent Petrol	-1.02%	0.15%	10.37%	86.54
2-yıllık Tahvil Faizi	0.56%	-1.88%	-2.23%	39.71%
ABD 10-yıllık Tahvil Faizi	-0.08%	-0.12%	0.00%	4.28%
S&P 500	0.54%	1.95%	3.98%	5567.19

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
1.Tem.24	Türkiye	Türk-İş Açlık ve Yoksulluk Sınırı	a/a %0,05; y/y %82,96		a/a %7,02; y/y %83,06
	Türkiye	İSO İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)	47,9		48,4
	Küresel	JP Morgan Küresel İmalat PMI (Eşik 50)	50,9		51,0
	Almanya	TÜFE (İlk Tahmin) (Haz)	a/a %0,1; y/y %2,2	a/a %0,2; y/y %2,3	a/a %0,1; y/y %2,4
	ABD	İSM İmalat PMI (Eşik 50) (Haz)	48,5	49,1	48,7
2.Tem.24	Euro Bölgesi	TÜFE (İlk Tahmin) (Haz)	a/a %0,2; y/y %2,5	y/y %2,5	a/a %0,2; y/y %2,6
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE (İlk Tahmin) (Haz)	y/y %2,9	y/y %2,8	y/y %2,9
	ABD	JOLTS İş Fırsatları (May)	8,14 milyon kişi	7,91 milyon kişi	7,919 milyon kişi
	ABD	RCM/TIPP Ekonomik İyileşim Endeksi (Eşik 50) (Tem)	44,2	41,2	40,5
3.Tem.24	Türkiye	TÜFE (Haz)	a/a %1,6; y/y %71,6	a/a %2,2; y/y %72,6	a/a %3,4; y/y %75,5
	Türkiye	Yurt İçi ÜFE (Haz)	a/a %1,4; y/y %50,1		a/a %2,0; y/y %57,7
	Türkiye	Dış Ticaret (İlk Tahmin) (Haz)	İhr.18,6 mlr \$, İth.25,0 mlr \$		İhr.24,1 mlr \$, İth.30,6 mlr \$
	Küresel	JP Morgan Küresel Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)	53,1		54
	Küresel	JP Morgan Küresel Kompozit PMI (Eşik 50) (Haz)	52,9		53,7
	ABD	İSM Hizmet PMI (Eşik 50) (Haz)	48,8	52,5	53,8
	ABD	Fabrika Siparişleri (May)	a/a %-0,5	a/a %0,2	a/a %0,4
	ABD	MBA 30-Yıl Mortgage Faiz Oranı (28 Haziran)	%7,03		%6,93
	ABD	Mortgage Başvuruları (28 Haziran)	h/h %-2,6		h/h %0,8
	ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (28 Haziran)	238 bin kişi	235 bin kişi	234 bin kişi
	ABD	EIA Ham Petrol Stok Değişimi (28 Haziran)	-12,157 milyon varil	-0,15 milyon varil	3,591 milyon varil
4.Tem.24	Türkiye	TİM İhracat Verileri (Haz)	18,6 mlr \$, a/a %-22,9		24,1 mlr \$, a/a %-24,9
	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Haz)	61,90		61,54
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (28 Haziran)	Brüt Ulusal Rezerv 143,1 mlr \$		Brüt Ulusal Rezerv 147,8 mlr \$
	Almanya	Fabrika Siparişleri (May)	a/a %-1,6	a/a %0,5	a/a %-0,6
5.Tem.24	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Haz)	-430,95 milyar TL		234,74 milyar TL
	Küresel	BM Gıda Fiyat Endeksi (Haz)	a/a %0, y/y %-2,1		a/a %1,1, y/y %-3,3
	Almanya	Sanayi Üretimi (May)	a/a %-2,5	a/a %0,2	a/a %0,1
	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (May)	a/a %0,1; y/y %0,3	a/a %0,2	a/a %-0,2; y/y %0,6
	ABD	Tarım Dışı İstihdam (Haz)	206 bin kişi	190 bin kişi	218 bin kişi
	ABD	İşsizlik Oranı (Haz)	%4,1	%4	%4
	ABD	Ortalama Saatlik Kazançlar (Haz)	a/a %0,3; y/y %3,9	a/a %0,3; y/y %3,9	a/a %0,4; y/y %4,1

Yeni Haftada Veriler Ne Söyleyecek?

8–12 Temmuz 2024 haftasında önemli başlıklar olarak ABD’de Haziran ayı TÜFE ve çekirdek TÜFE (Perşembe), FED Başkanı Powell’in Salı günü ABD Senatosu’na vereceği sözlü ifade, Almanya’da Haziran ayı TÜFE verileri (Perşembe), İngiltere’de Mayıs ayı GSYH büyümesi (Perşembe), Türkiye’de hafta genelinde Mayıs ayı ekonomik aktivite ve işgücü verileri takip edilecek.

Türkiye’de Mayısta cari açığın 0,7 milyar dolara düşmesini, otomotiv sektörü üretimindeki aylık artışın sanayi üretimini yukarı yönlü desteklemesini, Dolar/TL’nin Mayısta gerilemesine paralel olarak inşaat maliyetlerinin aylık bazda yavaşlamasını, Mayısta kredi kart kullanımındaki yavaşlamanın perakende satışları zayıflatmasını tahmin ediyoruz. Açıklanacak diğer veriler Mayıs ayı işsizlik oranı, ücretli çalışan istatistikleri, dış ticaret birim değer endeksleri ve ciro endeksleri olacak.

Çin’de Haziranda TÜFE’nin yıllık %0,4’e hızlanması bekleniyor.

Almanya’da TÜFE’nin Haziranda yıllık %2,2’ye yavaşlaması bekleniyor. Mayıs ayı dış ticaret verileri açıklanacak.

ABD’de Haziran ayı manşet ve çekirdek TÜFE ve ÜFE verileri, Temmuz ayı Michigan Tüketici Güven Endeksi ile 5 Temmuz haftası mortgage, petrol stokları ve ilk işsizlik başvuruları açıklanacak.

İngiltere’de GSYH’nin Mayısta aylık %0,2 büyümesi bekleniyor.

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
8.Tem.24	Türkiye	Finansal Yatırım Araçlarının Getiri Oranları (Haz)			BİST 100 a/a %6,89
	Almanya	Dış Ticaret (a/a %) (May)			İhracat %1,7; İthalat %1,2
	ABD	Tüketici Enflasyon Beklentileri (Gelecek 12-ay) (Haz)			%3,2
9.Tem.24	ABD	FED Başkanı Powell Senato’ya İfade Verecek			
10.Tem.24	Türkiye	Sanayi Üretimi (May)			a/a %-4,93; y/y %-0,65
	Türkiye	İşsizlik Oranı (Mevs. Arınd.) (May)			%8,5
	Türkiye	İnşaat Maliyet Endeksi (May)			a/a %2,1; y/y %71,8
	Çin	TÜFE (Haz)		a/a %-0,1; y/y %0,4	a/a %-0,1; y/y %0,3
	ABD	FED Başkanı Powell Konuşacak			
	ABD	MBA 30-Yıl Mortgage Faiz Oranı (5 Temmuz)			%7,03
	ABD	Mortgage Başvuruları (5 Temmuz)			h/h %-2,6
	ABD	EIA Ham Petrol Stok Değişimi (5 Temmuz)			-12,157 milyon varil
	OPEC	Aylık Rapor			-12,157 milyon varil
11.Tem.24	Türkiye	Ticaret Satış Hacim Endeksi (May)			a/a %-4,6; y/y %2,5
	Türkiye	Perakende Satış Hacmi (May)			a/a %-1,8; y/y %10,2
	Türkiye	Toptan Ticaret Satış Hacmi (May)			a/a %-5,7; y/y %4,5
	Türkiye	Ciro Endeksi (May)			a/a %0,3; y/y %71,9
	Türkiye	Dış Ticaret Birim Değer Endeksleri (May)			a/a İhr. %-0,1, İth. %1,3
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (5 Temmuz)			Brüt Ulusl. Rezerv 143,1 mlr \$
	Almanya	TÜFE (Haz)		a/a %0,1; y/y %2,2	a/a %0,1; y/y %2,4
	İngiltere	GSYH (May)		a/a %0,2	a/a %0
	ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (5 Temmuz)		240 bin kişi	238 bin kişi
	ABD	Çekirdek TÜFE (Haz)		a/a %0,2; y/y %3,4	a/a %0,2; y/y %3,4
12.Tem.24	Türkiye	Ücretli Çalışan İstatistikleri (May)			15,283,078 kişi; a/a %0,3
	Türkiye	Cari İşlemler Dengesi (aylık ve 12-aylık) (May)		-0,7 mlr \$	-5,3 mlr \$; -31,4 mlr \$
	Çin	Dış Ticaret (yıllık %) (Haz)		İhracat %8; İthalat %2,9	İhracat %7,6; İthalat %1,8
	ABD	ÜFE (Haz)		a/a %0,1; y/y %2,2	a/a %-0,2; y/y %2,2
	ABD	Michigan Tüketici Güven Endeksi (Eşik 100) (İlk Tahmin) (Tem)		68,5	68,2

Yakın ve Orta Vadeli Riskler

- **Jeopolitik Riskler...** Türkiye'nin Kuzey Irak ve Kuzey Suriye'ye yaza doğru olası operasyonları, İsrail'in Gazze saldırılarının paralelinde füze saldırılarıyla Irak, İran, Lübnan, Suriye ve Yemen savaşın içine çekiliyorlar. ABD-Çin gerginliği ve Ermenistan-Azerbaycan savaşı riskleri canlı kalmaya devam ediyor. Kızıldeniz'de gerilimin artması petrol fiyatlarını ve dolayısıyla küresel enflasyonu yeniden olumsuz etkileyebilir.
- **Siyasi Risk...** Mart 2024 seçimlerinin ardından mevcut ekonomi görevinin başındayken Sayın Mehmet Şimşek'in ne kadar süre görevinde kalacağı belirsizliği korunuyor. Bütçe disiplinine yönelik riskler ve artan borçlanma gereğini de dahil ettiğimizde 2024 yılında enflasyon ve kur baskısı ile mali sıkılaştırmanın süreceğini tahmin ediyoruz.
- **Fiyat ve Faiz Riski...** ABD'de FED'in beklentilerden daha az sayıda faiz indirimi yapabileceği olasılığı ABD dolarına olan talebin canlı kalmasını sağlayacağından henüz iyi bir hikaye ortaya koyamayan Türkiye'nin yabancı sermaye çekme olasılığı da sınırlı kalıyor. ECB'nin de kısa vadede faiz indirme olasılığının düşük olması yurtdışı borçlanma maliyetlerinin iyileşmesini baskılıyor.
- **ABD Seçimleri...** 20 Ocak 2017 – 20 Ocak 2021 dönemi ABD 45. Başkanı Donald Trump ele avuca sığmayan bir lider. Yeniden başkan seçilmesi halinde neler yapabileceğini kestirmek zor.
- **Tedarik Maliyetleri...** Kızıldeniz'de gemilere yapılan saldırılar, rotaların uzamasına ve maliyetlerin artmasına sebep olarak deniz ticaretini kısmen de olsa olumsuz etkilemeye devam ediyor.
- **Dış Talep Daralması...** İhracat iklimindeki olumsuz tablo Türkiye'de istihdamı aşağı yönlü baskılarken, bütçe açığı rekor kırmaya devam ediyor.
- **Finansal İstikrar Riski...** Çin'de gayrimenkul sektörü yüksek finansal risk taşıyor.

YASAL UYARI

Dışarıdan Temin Edilen Verilere İlişkin Yasal Uyarı

Bu günlük bültende/e-postada yer alan her türlü fiyat, veri ve bilgi; kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve diğer piyasa koşullarına göre güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilmekte olup, bu bilgilerin tam ve eksiksiz şekilde doğru olduğu anlamına gelmemektedir. Günlük bültende yer alan verilerle okuyuculara bülten tarihinden bir işlem günü öncesine ait yayınlanan veriler ve bülten gününe ait yayınlanacak veriler konusunda okuyucuya tarafsız genel bilgiler sunulmaktadır. Bu kaynaklardan temin edilen fiyat, veri ve bilginin kullanılması sebebiyle ortaya çıkabilecek zararlardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.

Yatırım Tavsiyesi Olmadığına Dair Yasal Uyarı

Bu raporda/e-postada yer alan bilgi, analiz ve yorumlar yatırım danışmanlığı ve/veya yönlendirici ve taraflı bir nitelik taşımayıp okuyucuya dürüst ve objektif bakış açısıyla genel bir bilgilendirme yapılmaktadır. Bu raporda yer alan analiz, tavsiye ve yorumlar mali durumunuza, risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgi, analiz ve yorumlara dayanılarak yapılacak yatırımların ve işlemlerin sonuçlarından ve oluşacak mali kayıplardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.